

Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut

Besvarelse på § 36 spørgsmål om praktikpladser til forældre og anbragte børn - endelig grønlandsk

22. oktober 2010
Sagsnr. 2010-039759
Dok. Nr. 488212

Asasara Kristian Jeremiassen,

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Qujanaq angajoqqaanut perorsaanikkut ilinniarfinnik aamma meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut pillugit attuumassuteqarluartunik apeqquteqarninnut.

Tulliuttunik pingasunik apeqquteqarsimavutit:

1. Angajoqqaanut meeqqanut perorsaanermik ilinniarfimmik Naalakkersuisut piler-sitsiniarpat?
2. Nunarput tamaat meeqqat qassit angajoqqaaviniit peertinneqarlutik angerlarsimaffiup avataaniippat?
3. Angerlarsimaffiullu avataanut inissiinermi aningaasat ukiumut qassit atornerqartarpat?

Tunnngaviumik Naalakkersuisut nalinginnaasumik isiginninnernut isumaqataanertik oqaatigissavaat angajoqqaat angajoqqaajunnissaminut pisariaqartinneqartumik piareersarsimassasut aammalu siusinaartumik iliuuseqarnerup sulissutigineqarnissaa pillugu.

1-mut. Naalakkersuisunit suliassat pingaaruteqarnerpaat ilagaat angajoqqaanut mianernartunut tapersersuinerup siuarsarneqarnissaa imaalillugu, qulakkeerneqarluni meeqqat amerlanerusut toqqissisimasunik pitsaasunillu avatangiiseqarlutik alliatornissaat. 2010-mut meeqqat tungaasigut immikkut iliuuseqarnissamut Naalakkersuisut periusissiaanni ingerlanneqartut sammineqartut ilagaat – Meeraanermi toqqissisimaneq – tassarpiarlu ilaqutariit aamma ilaqutariinnut mianernartunut sakkortusisamik iliuuseqarneq. Matumani immikkut ittumik pingaartinneqarsimavoq angajoqqaanut inuttut paaqqutarinnittartut tapersersuinerup pimoorunneqalernissaa, taamaalilluni angajoqqaat amerlanerusut meeqqaminnik isumaginnissinnaanermut piginnaanermikkut nukittorsarneqarlutik. Tamatuma neriuartumik piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu kingunerissavaa, meeqqat ikinnerusut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartalernerat, tamannami inuttut aamma aningaasaqarniarnikkut iluaqutaasuummat.

Angajoqqaanut mianernartunut nalornisoortartunullu tunngatillugu arlalinnik perorsaanikkut iliuuseqartoqarnissaanut Naalakkersuisut suliniuteqarput. 2009-mi Meerartaarnissamut Piareerneq ilisaritinneqarpoq. Meerartaarnissamut Piareerneq tassaavoq angajoqqaanut pikkorissartitsineq, angajoqqaanut tamanut neqeroortigineqartartoq, angajoqqaanngorumaartussallu piginnaaneqarnerinut nukittorsaaqataasussaq perorsaanermut, inuttut attaveqaateqartarnermut aamma meeqqap angajoqqaallu akornanni peqqinnartunik misigissutsikkut atassuteqarnermut tunngatillugu.

Inuit peqqissuunissaanut pilersaarummi Inuunerittami pilersaarut aallartinneqarsimavoq "Ilaqutariinnut naartusortalinnut siusinaartumik iliuuseqarneq" tassani siusilluinnartumik iliuuseqarneq sammillugu. Pilersaarutip siunertaraa meeqqat akornanni sumiginnaasarneq (naartuunermiit marlunnik ukioqalernermet) pillugu siusinaartumik pinaveersaartitsineq ilaqtariinnut naartusortalinnut immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisunut tapersersuinikkut. Pilersaarummi qitiutinneqarpoq peqqinnissaqarfiup aamma i-sumaginnittoqarfiup akornanni ilinniakkat akimorlugit assigiinngitsunik suleqatigiinneq, ilaqtariit mianernartut nassaariniarnissaanni kiisalu ilaqtariinnut iliuusissatut pilersaarusionerit aamma neqeroorutunik iliuutsinillu atortuulersitsineq.

Tamakku qaavisigut Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik 2010-mi tapiissuteqarsimavoq 10 mio. kroningajannik ilaqtariinnut højskolertitsinernut aamma ilaqtariinnut sullissivinnut. Ilaqtariinnut højskolertitsisernerit pikkorissartitsinerupput najukkami innuttaasuni peqataasut pisariaqartitaannut nukiinullu sammititanik anguniagaqarfiusut. Sammineqartut pisariaqartitsineq peqataasullu kikkeueneri naapertorlugit assigiinngisitaarput, tamarmilli anguniagaraat angajoqqaat angajoqqaajunissaminnut piginnaanerisa nukittorsarneqarnissaat. Sammineqartartut assersuutigalugit ukuupput meeqqanik perorsaaneq, ilaqtariinnik oqaloqatiginninnerit, aningaasaqarniarnikkut pilersaarusionerit il.il. Ilaqtariinnut sullissiviit aammattaq suliniutaat najukkani pisariaqartitanut naleqqussagaapput, ilaqtariinnullu sullissivinni pingaarutilimmik suliniutaasut makkuupput, angajoqqaanut anguniagalinnik sammitinneqartunik pikkorissartitsinerit, soorlu assersuutigalugu inuttut inerikkiartorneq, ilaqtariinnik katsorsaaneq il.il.

Naalakkersuisut isumaqarput, suliniutinit aallartinneqarsimasunit siunertat anguniarneqartullu annertuutigut ilaatigut imminnut qaleriipput, angajoqqaanut perorsaanikkut ilinniarfimmi anguniarneqartunut sanilliullugit. Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq suliniutit ingerlareersut suli nukittorsarneqarnerunissaat. Taamaattumik taannarpiaq pillugu ilaqtariinnut sullissivinnik nalilersuinerimik aallartitsisoqarsimavoq, ilaqtariinnut sulliviit ineriartortitsiviusinnaasunik qulaajaasussamik, taamaalilluni najukkani nukiit suli nukittorsarsinnaajumallugit angajoqqaanik isumaginninnissamut, tamakku angajoqqaajuluarnissamut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisut. Tassunga atatillugu Naalakkersuisunit eqqarsaatigineqarniarpoq, angajoqqaanut perorsaanikkut ilinniarfimmu ilusissaq ineriartortinneqarsinnaanersoq aamma piffissamut ungasinnerulaartumut ilaqtariinnut sullissiviit sulinerisa ilaatut ilaalersinneqarsinnaanersoq.

2-mut. Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut tamarmiutsumik qassiunerinut kisitsisit kingullerpaamik naatsorsorneqarsimasut 2006-imeersuupput. 2006-ip naanerani meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut 1100-it missaanniipput (kisitsisini taakkunani meeqqat inuusuttullu inarluutillit ilaatinneqanngillat). Taakkunannga 900-ngajaat angajoqqaarsianut inissinneqarsimapput, meeqqat 5-it Danmarkimi angajoqqaarsialerlugit inissinneqarsimapput, sinneruttullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimallutik. Ajuusaarnaraluartumik nutaanerusunik kisitsiseqanngilaq, tunngavissaqarporli naatsorsuutigissallugu, kisitsisit ikiliartortuunngitsut. Taamaalilluni juni 2010-mi meeqqat 259-it nuna tamakkerlugu, Kalaallit Nunaanni kommunini aamma imminut pigisuni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinniipput, taakkulu ilisimatitsisuupput, meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissinneqarsimasut qassiuneri annikiliartortuunngitsut. Kalaallit Nunaanni Danmarkiminngarnit inissinneqartartut akulikissusiat arfinileriaatingajammik annertuneruvoq.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersaq naapertorlugu kommunit pisussaaffeqarput inissiinerit angerlartitsinerillu tamaasa pillugit Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfimmut nalunaaruteqartarnissamik. Taamatut nalunaaruteqartarnissamik periuseq amigaateqartarsimavoq, taamaattumik Naalackersuisoqarfimmit meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut tamakkerlugit qassiunerinut nutaanerusunik kisitsisinik peqartoqanngilaq. Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pillugit assilissamik ullutsinnut nutartikkamik pissarsisinnaaneq qulakkeerniarlugu Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik annertunerusumik suliamik aallartitsisimavoq inissiisimanerni kisitsisinik kingullerpaanik pissarsiniarluni, aamma kommuninit nalunaaruteqartarnissamik aaqquissuulluakkamik periuseqarnissaq qulakkeerniarlugu. Naatsorsuutigineqarpoq, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut qassiunerinut kisitsisit nutaat 2010 naalerpat saqqummersinneqarsinnaassasut.

3-mut. Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersaq naapertorlugu meeqqanut inuusuttunullu tapersiisarnermi aningaasartuutit kommuninit akilerneqartarput. 2008-mi nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ingerlanneqarnerinut kommunit aningaasartuutaat 110 mio. kronit missaanniippat (2010-mut Aningaasanut inatsit). Ukioq taanna kommunit meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutitut suliniutinut aningaasartuutaat 115 mio. kronit missaanniissimappat. Kisitsisinut taakkuninnga angerlarsimaffiup avataanut inissiinernut allanut aningaasartuutit matussuserneqarput, taakkununnga ilanngullugit angajoqqaarsianiittut, kommunit iminullu pigisuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittut aamma pinaveersaartitsinermut iliutsit (Kanukoka: 2008-mut kommunit naatsorsuutaat).

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Maliina Abelsen